

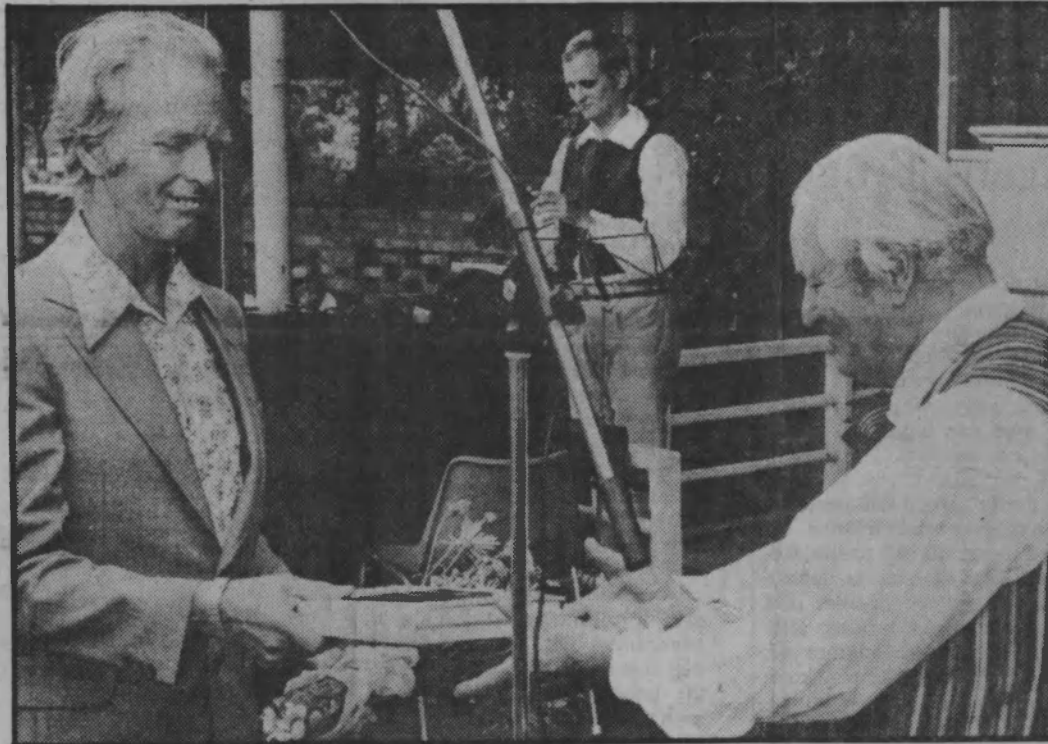
Folkfest kom av sig i regnet...

Wetter varmt hyllad

Spelmansveteranen och den store låtupptecknaren Gustaf Wetter blev föremål för många och varma hyllningar då Södermanlands Spelmansförbund anordnade stämman i Stadsparken under söndagseftermiddagen. Gustaf Wetter var en av dem som för 50 år sedan grundade Södermanlands Spelmansförbund. Men hans insatser för folkmusiken är betydligt större än så, vilket också bl a Eric Ström hedersordförande i Svenska Ungdomsringen, och kommunalrådet Per Engvall underströk i sina tal. Namnet Gustaf Wetter har haft betydelse för hela den svenska folkmusiken.

Södermanlands Spelmansförbund firar sitt 50-årsjubileum med ett antal stämmor på olika platser i länet. Stämman i Katrineholm var den sjunde av sammanlagt nio jubileumsstämmor. Men tyvärr blev inte stämman den stora folkfest man hoppats. Den publik, ett par tusen personer, som samlats blev bortskrämd av ett ihärdigt regnande och även många av det 70-tal spelmän som samlats packade snart ned sina instrument och åkte hem.

På Erik Wiksholms bild motar Gustaf Wetter en gåva av

Katrineholms kommun, borgmästare Hilding Hjelmbergs böcker om Katrineholms historia, överlämnad av kommunalrådet Per Engvall. I bakgrunden Arne Blomberg, ordförande i Södermanlands Spelmansförbund.

Från Södermanlands Spelmansförbund fick Gustaf Wetter, som är hedersordförande i förbundet, bl a motta penningssumma och en mycket originell gåva. Det var en platta med tolv handgjorda borrar från Sjöholms smedja,

tillverkade av spelmannen Axel Johansson, med inskription i silver. Den gåvan kommer att få en hedersplats på spiselhyllan hemma på Dalagatan.

Sidan 3.

□ Spelmansförbundets ordförande: Klas Gustafsson, som i 17 år gick och grundade över tanken på att förena åtminstone 100 spelmän i ett enda förbund, och Ann-Mari Häggman, som i dag är ordförande för över 650 spelmän, och dessutom god vän med de allra flesta av dem.

SPELMÄN —

Från sid 1

De flesta av de inemot trettio spelmanslagen anlände redan på fredagen, då köpingen bjöd på kaffe alltefter som de mer eller mindre långväga gästerna droppade in (en av de bästa investeringar köpingen gjort, konstaterade Börje Lång senare). På lördagen var det sedan meningen att det skulle "buskspelas" lite här och där, och åtminstone på torget, men det torkade in pga regnet. Lite musik blev det i alla fall, i synnerhet som man besökte sjukhus, Kärkulla och åldringshem i Pargas och Åbo, och me-

□ Ake Grandell, speaker på söndagens stora lagspelning, tillsammans med Amerika-emigranten Arvid Backlund, den mest långväga gästen på spelmansstämman som, Qvintarna förberett sedan i vintras

ra musik blev det till lördagskvällen. Då var det ju dags för de stora inomhusevenemangen i Brandkärs- och Föreningshusen.

Börje Lång ledde spelningen i Brankis medan Göran Grönroos var konferencier i Föreningshuset. På båda ställena tinade stämningen upp så småningom för att övergå till rena uppsluppenheten då det blev dans efter det att spelmanslagen ett i taget hade uppträtt.

★ Civilisationen välte

Men det här ska inte fattas så att stämningen blev gemytlig först då dansen började;

det var nog så trevligt också när spelmanslagen uppträdde. Rediga knyckar överlag, för att låna Börje Långs uttryck, och det var inte många som kunde låta bli att vipa på tårna i takt med musiken.

Ytterligare stämning blev det ju av att spelmännen från Houtskär tog i så att ett bord på kafésidan välte, och av att Malmabygdens folkdanslag svängde om i en slängpolska så att "civilisationen" dvs mikrofonen, höll på att ta ett skutt över scenkanten.

Av repertoaren kan nämnas Emigrantvals från Kvarken, uppförd av Vasa spelmanslag, Brännvinspolska framförd av Oravals spelmanslag (enligt spelmännen själva från den tiden då man laga' de' själv), brudmarscher från de mest olika hörn av Svensk-Finland, schottisar och valser, den ena klämligare än den andra.

Det här bara som smakprov; det är sannerligen inte lätt att ge en föreställning om den finess och bravur med vilken låtarna framfördes! För att inte tala om att alla framfördes med en god portion gott humör — men så hörde man ju också ofta spelmännen säga till varandra, att si, inte finns det nåt bättre än att vara på spelmansstämman, och "undra på att man mår bra då man får spela".

★ 1200-tals fagott

Men det var inte bara spelmän som trivdes; folkdansarna gjorde det också. Det förut nämnda Malmabygdens folkdanslag från Sverige tyckte, att det här var då en trevlig tillställning, och deras danser uppskattades också av publiken. Av andra utländska gäster kan nämnas Bernt Nielsen och Mikael Tomson från Köpenhamn; de spelade klarinett och fagott. Fagotten är ett instrument som började användas redan på 1200-talet inom dansk folkmusik och som man pietetsfullt hållit kvar inom folkmusiken.

Överhuvudtaget verkar det som om danskarna vore ett

mycket pietetsfullt folk vad folkmusik beträffar — Mikael Tomson berättar att man har över 900 danska folkdanser och över 1500 spehmansmelodier upptecknade.

— Sorgligt nog får Danske Folkedansarne (dit också spelmännen hör) inget statsunderstöd, vilket skulle behövas, isynnerhet som intresset för folkmusik är i stigande. Det börjar bli en modefluga i Danmark att vara intresserad av folkmusik — och själv försöker jag bli professionell folkmusiker, jag går i musik-konservatoriet i Köpenhamn...

Mikael och Bernt uppträdde på söndagens storspelning. De spelade några gamla kontradansmelodier (en kvarleva från den tiden engelsmännen seglade på Jylland), skotska melodier samt kvadriljer från tiden 1750—1825.

En annan utländsk gäst var cowboyklädde Amerika-emigranten Arvid Backlund, som spelade bl a en låt från Klippiga bergen.

★ Storspelning

Utom Mikael, Bernt och Arvid uppträdde alla spelmans-

□ Hjalmar Krokfors hade Spelmansförbundets fjärde spelmansstämma till ära diktat en festdikt.

lag på söndagens storspelning, som inleddes minst sagt imponerande. Alla spelmän förenade sig nämligen då i Pargas brudmarsch med prof John Rosas som dirigent, och strax därpå klämde man i med Korpovalsen. Före det bann dock Qvintarnas ledare sockenrådet Karl Jansson säga några välkomstord (det var Pargas spelmanslag Qvintarna som stod värd för den här stämman).

— Då det så ofta uppstår slitningar mellan landskap, ja tom mellan byar och enskilda, är det så mycket mera värdefullt att vi i musikens tecken tycks kunna samlas, tyckte han.

— Att kunna enas i såna här frågor kan säkert vara till nytta för hela Svenskfinland, påpekade Kalle Jansson helt riktigt.

★ Elva verser

Efter inledande takter och välkomsttal var det dags för stämmans festdikt, som dagen till ära hade satts ihop av författaren Hjalmar Krok-